

Kowalczyk, Edward

Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku - refleksje z okazji 10-lecia Uczelni

---

Notatki Płockie 22/5-93, 3-4

1977

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

F i l i a

Politechniki Warszawskiej w Płocku — refleksje z okazji 10-lecia Uczelni

Wielkie rzeczy powstają z małych — ex parvis rebus magna res crescunt — mówi stare przysłowie rzymskie.

Przysłowie to nie straciło nic ze swej aktualności również i w naszych czasach, szczególnie w dziedzinie nauki, której doświadczenia laboratoryjne przeradzają się w potężne zakłady produkcyjne, a kadry wyrastają z masy słuchaczy uczelni wyższych i średnich. W rozwoju nauki „małe rzeczy” rosną i nabierają ciężaru gatunkowego, stając w rzędzie poważnych czynników postępu wtedy, gdy znajdują pożywkę w porywającej do czynu idei.

Ta idea państwa socjalistycznego, wizja lepszej przyszłości i sprawiedliwości społecznej jest siłą generującą realne poczynania w naszym kraju. Każdy, kto znalazł się w kręgu jej oddziaływania, znajduje w sobie zapał i pomyślność zdolne do pokonywania trudności wzrostu, które nieraz wydają się olbrzymie, przekraczające nasze siły.

Twórcy Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku (a było ich wielu) wiedzieli, że nie są osamotnieni, że stoi nad nimi opinia społeczna, władze partyjne i administracyjne, że znajdują w nich oparcie moralne i materialne, ponieważ to, co robią, jest słuszne i potrzebne społeczeństwu. Dlatego trudno ustalić hierarchię osób, które przyczyniły się do powstania Uczelni zaledwie w niecałe pół roku od decyzji jej założenia. Oczywiście, ciężar gatunkowy zajmowanych pozycji politycznych, społecznych i administracyjnych poszczególnych osób partycypujących w pracach nad organizacją i wyposażeniem Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku był różny, a więc i różna była moc ich decyzji i dokonań. Wszystkim natomiast przyświecała ta sama wizja Almae Matris — Uczelnia dla wielu pokoleń studentów i studentek rekrutujących się z Płocka i całego Mazowsza. To wizja Mazowieckiej Akademii Technicznej była motorem upartych i wytrwałych dążeń jej założycieli kontynuatorów — Uczelni krojonej na miarę potrzeb dwudziestego pierwszego wieku, do którego Płock chce wkroczyć dobrze przygotowany politycznie i gospodarczo. Wojewódzkie miasto ze starymi tradycjami kulturalnymi, z prężną klasą robotniczą, z dobrze rozwiniętym

szkolnictwem średnim, z wielkimi zakładami przemysłowymi, jak: Mazowieckie Zakłady Rafineryjne i Petrochemiczne, Fabryka Maszyn Żniwnych, Stocznia Rzeczna i wiele innych, miasto, którego obywatele i instytucje mają przed sobą wielką przyszłość, co stwarza podatny grunt dla dalszego rozwoju Politechniki.

Organizację Uczelni zaczęto od Oddziału Inżynierii Budowlanej. Postępowano konsekwentnie, twardo, bez nieodpowiedzialnej improwizacji maskującej braki i niedociągnięcia początkowego okresu organizacji. Dowożono wykładowców z Warszawy, bo innej rady nie było, adaptowano na cele uczelniane różne pomieszczenia, krok po kroku zbliżając się do poziomu zapewniającego tej Uczelni prawo obywatelstwa w sferze szkolnictwa wyższego.

Procesu tworzenia Uczelni w Płocku nie można uważać za skończony, mimo przebytej przez nią drogi rozwoju, dopóki nie zmaterializuje się w pełni wizja jej twórców powiązanych ideowo z kontynuatorami jednym i tym samym procesem twórczym. Historia połączy kiedyś te wysiłki w jeden logiczny ciąg, dostrzeże z perspektywy inicjatywy udane i nieudane, określi rzeczywisty stopień zasług obecnych i przeszłych działaczy. Nam pozostaje tylko rozliczyć się z pracy w drobnych odcinkach czasu poświęconych sprawie o tak wielkiej dla regionu wadze.

Miałem to szczęście, że właśnie mnie ówczesny Rektor Politechniki Warszawskiej prof. Dionizy Smoleński powierzył funkcję swego pełnomocnika do spraw Filii Politechniki Warszawskiej w Płocku. Czas pracy nad realizacją pierwszych zrębów tej Filii zaliczam do najlepszych w moim życiu. Huraganowe tempo rozwoju miasta porwało mnie tak, jak każdego, kto w nim się znalazł, kto chciał pracować i widzieć efekty swej pracy. Sprzyjała temu atmosfera życzliwości władz miejskich i partyjnych zawsze znajdujących czas na przyjsście z pomocą materialną i dobrą radą. Życie szło naprzód i podejmując nowe obowiązki z żalem musiałem pożegnać się z Płockiem i jego Uczelnią.

Nie przestałem jednak wracać myślą do tych czasów tętniących wiecznie młodym życiem akademickim, do rozkopanych ulic Płocka

i powstających, jak grzyby po deszczu, budynków o różnym przeznaczeniu. Stare miasto przeżywało wówczas drugą młodość i już odmłodzone teraz dumnie, z wiarą we własne siły kroczy naprzód drogą ideałów społeczeństwa socjalistycznego, drogą oświaty i dobrobytu społecznego.

Minęły ostatnie dziesięć lat brzemienne w epokowe wydarzenia w naszym kraju. Filia Politechniki Warszawskiej w Płocku obchodzi-

ła dziesiątą rocznicę inauguracji roku akademickiego. Nie jest to wiek dojrzały, można mówić jednak o pewnej tradycji, której Płock i społeczeństwo płockie chyba nie mogą się wstydić. Jest pewne, że nastąpi dalszy intensywny rozwój tej Uczelni; ma ona bowiem już wyrobioną wspaniałą kadrę nauczającą, prężny aktyw naukowy i społeczny oraz doświadczone i prężne kierownictwo. Pod jej adresem można by wyrazić życzenie: *Vivat, crescat, floreat ad aeternum.*

ADOLF PANEK

Historyczny zarys rozwoju Filii Politechniki Warszawskiej w latach 1967—1977

1. Uwagi wstępne

W bieżącym roku mija dziesięć lat od chwili powołania do życia wyższej uczelni technicznej w Płocku. W dniu 18 kwietnia 1967 roku zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, uruchomiona została w Płocku, Filia Politechniki Warszawskiej*). Z inicjatywą utworzenia placówki naukowo-dydaktycznej wystąpili znani na terenie Płocka społecznicy, a zarazem niezwykle aktywni działacze Towarzystwa Naukowego Płockiego: Tadeusz Gierzyński, Jakub Chojnacki, Franciszek Dorobek oraz dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. Wł. Jagiełły — Jan Przyszlak. Znaleźli oni poparcie i daleko idącą pomoc w realizacji tego pomysłu u ówczesnych władz miejskich i wojewódzkich. Bardzo aktywnie w realizację tej koncepcji zaangażowali się: ówczesny I sekretarz Komitetu Miejskiego i Powiatowego PZPR — Igor Łopatyński oraz przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Płocku — Marian Woźniak. Istotnej pomocy w sfinalizowaniu projektu powołania wyższej uczelni technicznej w Płocku udzielili także: I sekretarz Warszawskiego Komitetu Wojewódzkiego PZPR — Hen-

ryk Szafrąński i przewodniczący Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie — Józef Pińkowski. Inicjatywa i projekt działaczy społeczno-politycznych Płocka i województwa warszawskiego znalazły życzliwe przyjęcie u kierownictwa Politechniki Warszawskiej, a zwłaszcza u ówczesnego jej rektora prof. dr. Dionizego Smoleńskiego. Władze polityczne i akademickie uznały, że Politechnika osiągnęła już maksimum ilości słuchaczy i dlatego dalsze zwiększanie liczby studentów w tej uczelni może odbywać się właśnie poprzez otwarcie jej placówki filialnej w terenie**).

2. Uzasadnienie potrzeby powołania Filii PW w Płocku

Jakie były czynniki, które skłoniły odpowiednie władze do powołania uczelni technicznej w Płocku? Mówiono o tym m. in. na pierwszej inauguracji roku akademickiego w Filii PW w Płocku***). W przemówieniach tych podkreślano duże tradycje kulturalne Płocka, a zwłaszcza długoletnią działalność Towarzystwa Naukowego Płockiego oraz daleko sięgające w przeszłość tradycje szkolnictwa płockiego, z którego najstarsza ze szkół płockich — obecne Liceum Ogólnokształcące im. St. Małachowskiego — swój rodowód wyprowadza od szkoły przykatedralnej założonej już w 1180 roku. Oprócz tradycji za umiejscowieniem wyższej uczelni technicznej właśnie w Płocku przemawiało szereg istotnych przesłanek aktualnych. Należało do nich zaliczyć przede wszyst-

*) Zarządzenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 18 kwietnia 1967 r. (Nr T-1-11/1/67. w: Składnica Akt Filii PW w Płocku.

**) Por. wystąpienie D. Smoleńskiego na inauguracji r. akad. 1967/68 w Filii PW w Płocku, w „Notatki Płockie” nr 3/4, 1967, s. 63.

***) Por. wystąpienie I sekretarza KMiP PZPR w Płocku — I. Łopatyńskiego w: „Notatki Płockie” j. w.